

İskelelerde Alınacak

Genel Güvenlik Önlemleri Talimatı

- Yapı iskeleleri, ancak sorumlu ve yetkili teknik elemanın yönetimi altında, tecrübeli ustalara iskele ölçüleri ve malzeme özellikleri göz önünde bulundurularak kurdurulacak veya söktürülecektir.
- İskeleler, sık sık ve en az ayda bir kere muayene ve kontrol edilecek ve sonuçlar yapı iş defterine yazılacaktır.
- İskeleler her fırtınadan sonra kontrol edilecektir.
- İskelelerin taşıyabilecekleri en çok ağırlık, levhalar üzerine yazılarak iskelenin uygun görülebilir yerlerine asılacaktır.
- Bu ağırlıklardan fazla bir yükün iskelelere yüklenmesi yasaktır.
- İskelelerin yağmur, kar, buz veya benzeri nedenlerle kayganlaşması halinde, kaymayı önleyecek tedbirler alınacaktır.
- İskelelerde görülecek arızalar derhal onarılacak, zayıf kısımlar kuvvetlendirilecek veya yenileri ile değiştirilecektir.
- İskeleler üzerine moloz ve artıkları ile geçişi engelleyecek malzeme bırakılmayacaktır.
- Vinç veya benzeri makinaların kullanılmasında, yüklenen malzemenin iskeleye takılarak iskelenin yıkılmasını veya herhangi bir kaza veya zararı önleyecek gerekli tedbirler alınacaktır.

Ahşap iskele kullanılacak ise;

- Ahşap iskelelerde kullanılacak kereste, düzgün, sıkı dokulu, çıralı ve sağlam olacak, üzerinde fazla budak bulunmayacaktır.
- Iskarta, tamir edilmiş ve boyanmış kereste ve tahtalar iskele yapımında kullanılmaz.
- İskelelerde kullanılacak kerestelerin, cinslerine göre taşıyabilecekleri en çok yüke dayanabilecek standart kesitleri hesap edilecek ve bu kesitlerden daha küçük kesitli kereste kullanılmayacaktır.
- İskelelerde gerekli dayanıklılığı sağlayacak çivi, buldoğ gibi bağlantı malzemesi kullanılacaktır.
- Çiviler tam uzunluklarıyla ve sivri uçları arka taraftan çıkacak şekilde çakılacak bu uçlar uygun şekilde gömülecektir.
- Yaralı ve paslı çiviler iskele işlerinde kullanılmaz.
- İskelelerin platform, geçit veya benzeri yerlerinde kullanılacak kalaslar, uzunluğu doğrultusunda eksiz yan yana ve aralıksız olarak konacaktır.
- Kalas uçları iskele bitiminde kendi uzunluğunun 1/10 undan fazla çıktığı hallerde, o kısma geçmeyi önleyecek uygun korkuluklar yapılacaktır.
- Yük taşıyan iskelelerde alet ve malzemenin düşerek kazaya sebep olmasını önlemek için döşeme dış kısmına 15 santimetre yüksekliğinde bir etek tahtası konacaktır. Bu etek tahtası ile döşeme arasında en çok bir santimetre boşluk bırakılabilir.

- Betonarme karkas binalar için kurulacak iskele yan kiriş başlarının bir tarafı 5x10 santimetre kesitinde ve 30 santimetre uzunluğunda tahtalar çivilenerek bina kolonunun yüzlerine tespit edilecektir.
- Köşe dönen iskelelere, en az bir köşe kirişi eklenecek ve iskelenin bu kısmı en az diğer kısımlar kadar dayanıklı olacaktır.
- Atkı kirişlerinde ek yapılamaz.
- Rampa ve geçitlerin iki tarafının korkuluklu olarak yapılması halinde, eğim en çok 25 derece olacak ve üzerine 40 santimetrede bir, kendi genişlikleri kadar çıtarlar çakılacaktır.
- Rampa ve geçitler 80 santimetreden, üzerinden yük geçirilecek olanlar ise 125 santimetreden dar olmayacak ve bunların geriye kaymaması için gerekli tedbirler alınacaktır.
- İskelenin geçit ve rampa mesnet aralıkları, kalasların esnemesini, bel vermesini önleyecek ve üzerinde yayanmadan yürünebilmesini sağlayacak şekilde ayarlanacaktır.
- İskelelerde köprü görevi görecek geçitler, 60 santimetreden dar ve korkuluksuz yapılmayacaktır.

Çelik borulu iskele kullanılacak ise;

- Çelik borulu iskelelerde kullanılacak bütün boru ve madeni kısımların dayanıklılığı ve diğer özellikleri taşıyacakları yüke göre normlara uygun bulunacaktır.
- İskele yapımından gayri işlerde kullanılmış bulunan boru ve diğer malzeme, iskele yapımı işlerinde kullanılmayacaktır.
- Çelik borulu iskeleler, sağa ve sola allanmayacak şekilde yeteri kadar çapraz borularla takviye edilecek ve binadan ayrılmayacak şekilde tesbit olunacaktır.
- Düşey ve yatay borulardaki ekler en çok 6 metrede bir yapılacaktır.
- Boru başlarının, tabana yerleştirilen kalas altlıkları batmaması için, özel surette yapılmış madeni başlak kullanılacak ve bu başlıklar çivi veya uzun vidalarla bu altlıklara tesbit edilecektir.
- Çelik borulu iskelelerdeki platformlarda kullanılacak kalas ve diğer ahşap kısımların özellikleri ile kullanılacak çaprazlar, korkuluklar, ara korkuluklar ve benzeri kısımlardaki aralıklar ahşap iskelelerde aranan özelliklere uygun olacaktır.
- Boru veya madeni iskeleler statik, elektriğe karşı uygun şekilde topraklanacaktır.

- Sisli ve alaca karanlık havalarda, çalışma devam ettiği sürece iskeledeki merdiven ve asansör başları ve çalışılan döşemeler boydan boya uygun şekilde aydınlatılacaktır.
- Boru iskelenin bir kısmı veya kısımlarının sökülmesinde gereken güvenlik tedbirleri alınacaktır.
- İskele sökülmesi aşağıda belirtilen esaslara göre yapılacaktır:
 - İskelelerin sökülmesine en üst kısımdan başlanacaktır.
 - İskelelerin bina bağlantıları kalasların alınmasından sonra ve yukarıdan aşağıya sırayla sökülecektir.
 - Sökülmüş olan malzeme hangi yükseklikte olursa olsun doğrudan doğruya yere atılmayacak, iki yerinden bağlanacak dengeli şekilde indirilecek ve uygun bir yere istif edilecektir.
 - Söküm başlamadan önce herhangi bir sebeple, iskelenin takviyeli veya çaprazlarından hiçbir eleman alınamaz. Ancak söküme başlandıktan sonra iskele malzemesinin indirilmesi amacıyla iki dikme arası (aks) korkuluklarının alınması mümkündür.

